

TYT

YENİ
G
i
s

Gelişim İzleme Deneme Sınav Seti

- Karekodu okut
- Yanıtlarını gir
- Sonucunu gör
- Çözümleri izle

- Yeni Nesil Sorular
- Konu Kazanım Odaklı
- Akıllı Tahta Uyumlu
- Anında Yanıt ve Sonuç

Türkiye Geneli Deneme Sınav Komisyonlarıncı Hazırlanmıştır.

ÖZDEBİR
YAYINLARI

GELİŞİM İZLEME SERİSİ (GİS) 4 ÖZGÜN DENEME SINAVI

- Karekodu okutup, “**SINAV YANITLAMA SİSTEMİ**”ne yanıtlarınızı kaydedin.
- ozdebir.org.tr adresi “**SINAV SONUÇLARI**” bölümünden sonucunuzu anında görüntüleyin.
- Sınavın video çözümlerine karekod ile anında erişin.

1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. I. Kimi zamanlar bulanık görürüz ki bulanık görmenin nedeni ortamdaki ışık kirliliğidir.
- II. Farklı açılardan gelen ışık, göz merceğinin odaklanmasını zorlaştırdığından görüntüyü bulanıklaştırır.
- III. Bu da sanki küçük bir delikten bakıyormuşuz gibi bir etki yaratır ve daha net görürüz.
- IV. Böyle durumlarda gözümüzü kısıtığımızda fazla ışığı göz kapaklarımızla engellemiş oluruz.
- V. Yani gözleri kısmak bir göz bozukluğuna sebep olmaz, aksine göz bebeğimizi odaklamaya yardımcı olur.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirilmesi gerekir?

- A) I ve III B) II ve V C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

2. Bu, tam olarak düşündüğünüz gibi değil. Sadece melodiden oluşan şarkılar da bizi duygusal olarak etkileyebilir. Farklı ton-daki seslerin dizilişleri duyduğumuz müziği duygusal olarak nasıl algıladığımızı belirler. Örneğin hüzünlü melodiler genellikle minör dizilişken daha eğlenceli melodiler majör dizilidir. Araştırmalar beyinde duyguların ortaya çıkmasından sorumlu olan limbik sistemin, minör dizilişli melodileri dinlerken daha aktif olduğunu gösteriyor. Bilim insanları konuşurken de benzer bir mekanizmanın etkin olduğunu, konuşma sırasında farklı frekanstaki seslerin birbirini takip etme sırasının konuşma tonumuzun öfkeli mi, mutlu mu, üzgün mü olduğunu belirlediğini söylüyor.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Müzik dinlemenin davranışlarımıza etkisi var mı?
B) Bir şarkının bizi hüzünlendirmesi sözleriyle mi ilgili?
C) Duygusal tepkilerimiz müziğin türü ile değişiyor mu?
D) Müziğin stresimizi azaltıp bizi rahatlattığı doğru mu?
E) Müzik yoluyla ruhsal hastalıklar tedavi edilebilir mi?

3. • **zorlanmak:** Güçlük, sıkıntı çekmek.
- **girmek:** Başvurmak, kullanmak.
- **kazanmak:** Edinmek, sahip olmak.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “zorlanmak, girmek, kazanmak” sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Küçük yaşlarda girdiğim yazın dünyasında çok sayıda kitap okudum ancak şimdilerde çoğunlukla ödül kazanan yazarları okumayı tercih ediyorum, bununla birlikte onların arasında da bir seçim yapmakta zorlanıyorum.
- B) Sanatçının, yapıtlarında günlük konuşma diline yer verirken bunu zorlanmadan ve yapay söyleyişlere girmeden yapması, okurların beğenisini kolayca kazanmasını sağlıyor.
- C) İçeri girince beni tanımakta zorlandı ve bu duruma alındığını düşündü, önemli olmadığını söylememe rağmen gönümü kazanmak için çok dil döktü.
- D) Bugün gireceğimiz iki sınav var, zorlanacağımız sorular olabilir ama önemli olan istediğimiz puanı alıp istediğimiz üniversiteyi kazanmak.
- E) On sekizine giren kardeşim, yaşının getirdiği bazı sorumlulukları yerine getirmekte zorlanıyor ama mücadele ettiğinde neler kazanacağını da farkında kendisi.

4. Türemiş sıfatlar, adlarla fiillerin kök veya gövdelerine yapım ekleri getirilerek oluşturulur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu yolla yapılmış bir sıfat vardır?

- A) Güneş, kel tepelerin ardından doğmadan yola çıktık.
- B) Adam, ceketinin cebinden sarı bir defter çıkardı ve sayfalarını kontrol etti.
- C) Dedem boşboğaz kişilerden öteden beri hoşlanmazdı.
- D) Ağlayan çocuk, annesini görünce birden gülcükler atmaya başladı.
- E) Dün akşam otobüse bindi ve sekiz saat sonra memleketine ulaştı.

5. Max Planck Enstitüsü Yaşlanma Biyolojisi tarafından yapılan bir araştırmada, başlangıçta daha uzun ve sağlıklı yaşamının hangi genlerle ilişkili olduğu araştırıldı. Üç büyük toplumsal genomik veri seti analiz edildi ve bir milyondan fazla sübjede değerlendirildi. On bir genomik bölgenin daha uzun ömür, sağlık ve dayanıklılıkla doğru orantılı olduğu, beşinin ise sağlıklı yaşlanmayla asla ilişkili olmadığı bulundu. En önemli bulgu ise bu on bir genomik bölgenin demir metabolizmasını çalıştıran yani demir üreten genlerden oluştuğu oldu. Bu genlerin normal çalışmamasının sağlıklı yaşlanmanın önünde önemli bir engel olduğu da böylece ispatlanmış oldu.

Bu parçada geçen araştırmadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Kandaki demirin yüksek olması, bazı hastalıkların önlenmesinde etkilidir.
- B) Sağlıklı yaşamla ilgili yapılan araştırmaların sonucu, bu konuda yapılan önceki araştırmaları genelde çürütür.
- C) Kimi toplumlarda genetik özelliklerden dolayı insanlar uzun yaşar.
- D) Kandaki anormal demir metabolizasyonu, yaşla ilişkili hastalıklara neden olabilir.
- E) Demir eksikliğinin ortaya çıkardığı hastalıklar, hekimler tarafından önemsenmemektedir.

6. Tarihî şahsiyetlerin hayatları etrafında örülen ve dram türünde yazılan tiyatro oyunlarının, 1940-1960 döneminde hem daha önceki yıllarda eser vermiş yazarlar hem de dönemin genç kuşağı tarafından sıklıkla ele alındığı görülür. Nazım Kurşunlu'nun *Fatih'i* 1953'te sahneye konulmuştur. 1955'te yazılan *Genç Osman* adlı oyun, Musahipzade Celâl ile Mehmet Şükrü Erden'in ortak çalışmasıdır. Celal Esat Arseven ile Salah Cimcoz ise 1955'te *Üçüncü Selim* adlı bir oyun kaleme alırlar. Orhan Asena'nın *Hürrem Sultan* adlı oyunu da 1958'de sahnelenir. Yine Orhan Asena'nın 1959'da yazdığı *Tanrılar ve İnsanlar* adlı oyunu *Gilgamiş Destanı*'ndaki ölümsüzlük arayışı motifi üzerine kurulmuştur.

Bu parçanın anlatımında özellikle aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Örneklemeden B) Karşılaştırmadan
- C) Somutlamadan D) Tanımlamadan
- E) Tanık göstermeden

7. Prosopagnozi veya yüz körlüğü, insanın kendi yüzü dahil olmak üzere çevresindeki insanların yüzlerini ayırt etmekte zorlandığı yüz algısıyla ilgili bir bilişsel bozukluktur. Yüz körlüğü hafıza zayıflığından farklı bir durum. Yüz hafızanız zayıf olsa da farklı yüzleri birbirinden ayırt etmekte hiç zorluk yaşamayabilirsiniz. Ancak yüz körlüğü olan kişiler farklı yüzleri ayırt edemiyor. Evet, hastalar yüzleri görebiliyor: Gözler, burun, dudak çene, alın, kulaklar, yüzün biçimi... Bunları fark edebiliyorlar. Ancak bu parçaları bir araya getirip o yüzün kime ait olduğunu algılayamıyorlar. İşte biz nörobiyoloji uzmanları olarak böyle durumlarla karşılaşan hastalara yardımcı olacak araçları geliştirmeyi amaçlıyoruz.

- I. Yatırım yapmak isteyen kişilerin yaşadığı kararsızlığı analiz eden çıkarımlar yapmak ve bu kişilere mantıklı ve tutarlı bir yol haritası çıkarmak
- II. Farklı yaşta ve genetik öyküsü farklı olan kişilerde unutkanlığın ortaya çıkış nedenleriyle ilgili araştırmalar yapmak
- III. Kişilerin meslekleriyle sosyokültürel yapıları arasındaki ilişkiyi saptamak ve bu çıkarımı istatistikî verilere dönüştürmek

Yukarıdakilerden hangileri bu parçadaki bilgileri veren uzmanın çalışma alanına girer?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
- D) I ve III E) II ve III

8. (I) Martin Beck, birbirinden güzel, sürükleyici maceraların yer aldığı on kitaptan oluşan etkileyici bir dedektiflik serisidir. (II) Serinin ilk kitabı "Roseanna" adıyla 1965 yılında basılmış ve birer yıl arayla serinin tüm kitapları basılarak okura sunulmuş. (III) Ülkemizde yetmişli yıllarda serinin bazı kitapları okuyucuyla buluşsa da yayım serüveni ne yazık ki yarım kalmış. (IV) Yeni bir yayınevi 2019 yılında yeni bir çeviri ve nitelikli kapak tasarımları ile serinin tüm kitaplarını yayımlamaya başlamış. (V) Birden çok yazarın kaleme aldığı bu ilginç serinin on kitabına da Türkçe olarak ulaşmak mümkün.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerindeki altı çizili söz çıkarılırsa cümlelerin kanıtlanabilirlik açısından niteliği değişmez?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
- D) III ve IV E) IV ve V

9. İnsan, biyoloji ve psikoloji bilimlerinde sosyal bir canlı olarak nitelendirilir. Bu kavram, insanın toplumsal hayat içerisinde başka bireyler ile uyum içerisinde yaşama ihtiyacını anlatmak için kullanılır. Ancak zamanla değişim gösteren toplum ve insan yapısı “bireyselleşme” yönünde ilerlemiş, bu bireyselleşme de bazı noktalarda bu iki olgu arasında çatışmalara neden olmuştur. Bireyi diğerlerinden, içinde yaşadığı toplum yapısından ayrıksı bir hâle getirmiş; başka bir deyişle onu farklılaştırmıştır. Günümüzde çoğu sanatçı da bireyin, toplumun genel kabulünün zıddı bir algı ile hareket etmesinin kişide oluşturduğu mutsuzluk ve çatışma duygularını eserlerinde işlemektedir. Oğuz Atay’ın romanları bunlara en iyi örneklerdendir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Birey, hayatını devam ettirmek için topluma en azından görünüşte uyum sağlamalıdır.
B) Günümüzde her sanat yapıtı, birey ve toplum arasındaki çatışmalara odaklanmıştır.
C) Birey-toplum çelişkisini anlatan yapıtların bu konuyu satsal bir tarzda işlemesi gerekir.
D) Toplum ve birey arasındaki çatışmayı işleme konusunda Oğuz Atay diğer yazarlara öncülük etmiştir.
E) Toplum yaşamında meydana gelen değişimler edebiyat yapıtlarına konu olmaktadır.

10. Halikarnas Balıkcısı, edebiyatımıza denizi, deniz insanlarını getirmesiyle gerçek anlamda bir yol açıcıydı (öncüydü). Ayrıca Batı uygarlığının köşe taşı (çok önemli bir parçası) olan Helen kültürünün asıl kaynağının Anadolu ve özellikle Ege uygarlıkları olduğu düşüncesini ileriye sürdü. Hem yazıncılığı hem de düşünsel kimliği ile kültürümüzde iz bıraktı (kalıcı bir etki oluşturdu). Bu anlamda bize yeni ufuklar açan bu renkli (kendine özgü, çarpıcı nitelikleri olan) yazarın, “öncül bir çabanın özgün bir kişisi” olarak, aydınlanma ve kültür tarihimizde göz ardı edilemez (kendine özgü) bir yeri vardır.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi ayraç içinde verilen anlamıyla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) Yaşadığımız günlerde hastalığa neden olan virüs, solunum damlacıklarıyla bulaştığından yayılma hızını azaltmanın en etkili yolu, kişiler arasındaki mesafenin korunması olarak öne çıkıyor. (II) Sosyal mesafenin korunması için ülkeler, insanların kamusal alanlardaki hareketliliğini ve temasını azaltmayı amaçlayan önlemler alıyor. (III) Bunlar, okullarda örgün öğretimin sonlandırılması, uzaktan çalışmanın başlaması, seyahat ve soğa çıkma kısıtlamaları gibi önlemleri içeriyor. (IV) Hükûmetler de hastalığın yayılmasını kontrol edecek bu önlemlerin ne kadar sıkı uygulanacağını ve zamanlamasını ayarlamaya çalışıyor. (V) Yeni araştırmalar virüsün bulaşma riski açısından bir metrelik sosyal mesafenin, iki metrelik sosyal mesafeye göre 2 ile 10 kat arası daha çok risk taşıdığını gösteriyor. (VI) Bundan dolayı çoğu yerde sosyal mesafe bir buçuk ile iki metre arasında tutulmaya çalışılıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

12. Ömrümüzün yaklaşık üçte birlik kısmını alan uyku pek çok kişi tarafından zaman kaybı olarak görülür. Hatta az uyuyan pek çok insan daha fazla uyuyanların hayatı kaçırdığını, zamanının bir kısmını boşa harcadığını düşünür. Ancak uyku konusundaki pek çok yeni araştırma yeterince uyumayan insanların yaşam sürelerinin daha kısa olduğunu gösteriyor. Yani hayatı kayırmayayım diye uykuya pek yüz vermeyenler aslında hayatı başka türlü kaçırıyor olabilir. Üstelik görünüşe göre yetersiz uyku, yaşam kalitesini de etkiliyor. Güncel araştırmalar yeterince uyumayanların çeşitli sağlık sorunları yaşama riskinin yeterince uyuyanlara göre daha fazla olduğunu gösteriyor.

Bu parçadan “uyku”yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) İnsan sağlığı üzerindeki olumsuz etkisinin kişiden kişiye değiştiği
B) İnsan yaşamındaki fayda ve zararlarının tam olarak tespit edilemediği
C) İnsanlar için zaman kaybı olarak değerlendirilmesinin önem verilmemesine yol açtığı
D) İnsanın yaşam kalitesini sürdürmesinde zorunlu bir ihtiyaç olduğu
E) İnsanın yaşamı daha verimli olarak geçirmesinin önünde engel oluşturduğu

13. Yalnızca güneş enerjisi ile Pasifik Okyanusu'nda uçurulan bir uçak, bu yılın Temmuz ayında yapılan denemede rekor kırdı. Projenin teorisyeni ve uçağın başteknisyeni olan Andre Borcher, Japonya'dan başladığı seyahati yüz on dokuz saat sonra Hawaii'de bitirdi.

Bu parçada altı çizili bölümlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) V B) III C) I D) II E) IV

14. Hedeflerine kilitlenmiş olan ekip çalışanlarının her şeyden önce bir takım ruhu taşıması gerekiyor. Üyelerin her an birbiriyle bir diyalog içinde olması, sıradışı başarıları beraberinde getirebiliyor. Ortaklık bilinci olmadan özveriyle çalışmanın pek de bir önemi olmuyor.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Almanya'nın en önemli öykücüsü olarak nitelendirilen Hoffmann'ın; Balzac, Dickens, Baudelaire, Dostoyevski ve Puşkin'i derinden etkilediği bilinir. Dostoyevski onu Homeros ve Schiller ile birlikte anar. Düşlere verdiği önem ile de gerçeküstücülerin öncülerindendir. Modern anlatılara geçişte kitleleri peşinden sürükleyen fantastik öykünün kurucu adı olarak anılır. Hoffmann aynı zamanda besteci, ressam, avukat ve yazardır. Yazın çalışmalarında bilimsel gelişmelerden, psikoloji kuramlarından yararlanmış; öykülerinde bu disiplinleri değerlendirmiştir. Şiirsel, etkileyici ve gerçeküstücülükten beslenen eserleriyle romantik akımın en önemli temsilcilerinden sayılır.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Akli ve aklın yol göstericiliğini geri plana atmaktadır.
B) Toplumsal yaşamda çok yönlü biridir.
C) Eserleri ve ünü ülkesiyle sınırlı kalmamıştır.
D) Arayış içinde olan yenilikçi bir sanatçı kimliği vardır.
E) Yazınsal bir yönelişe karşı ilgi uyandırmıştır.

16. - 17. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kırık kalp sendromu sevilen birinin ölümü, terk edilme veya ayrılık gibi ağır stres oluşturan durumların sonucunda ortaya çıkan sorunların geçici olduğu bir kalp hastalığıdır. Kalp krizine benzer bulgularla kendini belli eden bu hastalığı, 1990 yılında Japon bilim insanları keşfederek Takotsubo Kardiyomiyopatisi olarak adlandırmıştır. Geçirilen şiddetli travmalar, ameliyatlar veya fiziksel hastalıklar da kırık kalp sendromunun ortaya çıkma ihtimalini artırır. Bu sendromun ortaya çıktığı kişilerde ani başlayan bir göğüs ağrısı ortaya çıkar ve hasta âdeta kalp krizi geçiriyormuş gibi görünür. Kırık kalp sendromunun gelişiminde kalbin sol bölgesindeki pompalama işlevinde geçici bir bozukluk ortaya çıkar. Kalbin geri kalan kısmı ise normal düzeninde veya daha kuvvetli şekilde kasılmaya devam eder. Kalp krizi ile kırık kalp sendromu sıklıkla karıştırılsa da aslında aralarında önemli farklar vardır. Kalp krizlerine genellikle kalpte bulunan arterlerin kısmen ya da tamamen tıkanması neden olur. Oluşan bu tıkanıklığın nedeni kan yağlarının yüksek olmasına bağlı olarak gelişen damar sertliği veya damar içinde oluşan pıhtılar olabilir. Kırık kalp sendromunda ise damarlarda herhangi bir tıkanıklık durumu söz konusu değildir ancak kalp damarlarında kan akışı yavaşlar.

16. Bu parçadan kırık kalp sendromuyla ilgili olarak

- I. Psikolojik bir rahatsızlık olduğu
II. İlk kez Japonya'da görüldüğü
III. Etkilerinin kısa süreli olduğu
IV. Belirtilerinden bazılarının fiziksel olduğu

yargılarından hangileri çıkarılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

17. Bu parçaya göre kırık kalp sendromunun kalp krizinden farkı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanı psikolojik olarak yıpratması
B) Yalnızca belli durumlarda ortaya çıkması
C) Klasik tıbbi yöntemlerle tedavi edilememesi
D) Daha çok, gençlerde görülmesi
E) Damar tıkanıklığına bağlı oluşmaması

18. I. İnsan zihni, çeşitli sosyal ve fiziksel durumlarda yavaş ve detaycı düşünmeye gerek duymadan davranışı otomatik olarak yönlendiren refleksler üretir.
- II. Orman yürüyüşünde karşınıza aniden bir yılan çıktığında hiç düşünmeden geri sıçrar ve oradan hızla uzaklaşırsınız.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede belirtilen durumun, her bireyde farklı şekilde gerçekleştiği örneklendirilmiştir.
- B) I. cümlede anlatılanlara destek olabilecek farklı bir durumdan bahsedilmektedir.
- C) I. cümledeki olgunun, gündelik hayata yönelik bir yansımasından söz edilmektedir.
- D) I. cümlede ifade edilen konuyla çelişen, aykırı bir görüşe değinilmektedir.
- E) I. cümlede sözü edilen düşüncenin, bilimsel olarak da kanıtlandığı gösterilmektedir.
19. I. Geleneksel yapıdaki eğitim sistemleri, sözel ve sayısal alanlarda çok iyi gelişmemiş öğrencilerin sahip oldukları diğer yeteneklerini görmezden gelir. Bu yüzden bu öğrencileri küçümseyerek veya yok sayarak kolaylıkla “öğrenme özürü”, “zekâ özürü” veya “yavaş öğrenen” gibi olumsuz sıfatlarla etiketleyebilmektedir.
- II. Çoklu zekâ teorisi, bütün çocukların sahip oldukları doğal ve gizil güçleri, potansiyelleri ve yetenekleri bulmayı ve onları geliştirmeyi vurgulayan bir eğitim felsefesi ortaya atmaktadır. Bu yönüyle bu teori, çocukların sahip oldukları iç yetileri, ilgileri ve yetenekleri hakkında anlayış geliştirmek ve tartışmak için eğitimcilere ortak bir dil sunmaktadır.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) II. parçada, I. parçada belirtilen eğitim modelinin handikaplarına karşılık bir çözüm modelinden söz edilmiştir.
- B) II. parçada, I. parçada ele alınan olguyla ilgili bir olumsuzluk dile getirilmiştir.
- C) I. parçada ele alınan düşünce, II. parçada örneklerle somutlaştırılmıştır.
- D) Her iki parçada birbirinden bağımsız farklı konulardan söz edilmiştir.
- E) II. parçada, I. parçada ileri sürülen olgunun olumlu taraflarına değinilmiştir.

20. “Bilim kurgu dünyasının en önemli ismi kimdir?” diye bir anket yaparsınız (I) Isaac Asimov açık ara birinci olur. Frank Herbert (II) Ray Bradbury ve Robert Heinlein gibi isimlerin yetiştiği bir dönemde bu kadar etkili olmasının nedenleri çoktur. Başarılı bir öğrenci olan Asimov (III) Columbia Üniversitesinde okuyup doktora yaptıktan sonra Boston Üniversitesinde öğretim üyeliğine seçilmiş ve bilim kurgu dergilerinde yazılar yazmıştı. İyi bir bilim insanıydı (IV) muhteşem bir zekâsı ve hayal gücü vardı. Çok kuvvetli bir kalemi var (V) diye söz ederdi kendisinden birçok yazar.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine virgül getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21. Mutluluk () güç, konfor, eğlence, şöhret gibi dışsal faktörlere bağlı değildir () Evet () mutsuz olmak için sayısız neden vardır ama Alain, *Zaferler* adlı yazısında mutluluğun satın alınmayacak ve yalnızca kendi içimizde aramamız gereken bir kavram olduğunu şu şekilde belirtir () “Mutluluk vitrinden bedelini ödeyerek satın alıp eve götürebileceğiniz bir eşya değildir, bunu kendi hayatının bir döneminde deneyimlememiş kaç kişi vardır ki ()”

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (;) (.) (,) (:) (?) B) (,) (.) (,) (:) (?)
- C) (;) (!) (,) (,) (?) D) (,) (.) (:) (:) (...)
- E) (;) (.) (,) (,) (!)

22. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi, ayraç içinde verilen bilgiyle ilişkilendirilemez?**

- A) Sabah saatlerinde Gökçeada feribotlarının kalktığı Kaba-tepe İskeleye’ne geldim. (Olumlu, birleşik cümledir.)
- B) Zeytinliköy’ün, eskiden iki sinema salonu, yirmi iki kahvehanesi olan bir köyden şu anki duruma gelmesi gerçekten çok şaşırtıcı. (Sıralı cümledir.)
- C) Köyün içindeki dar sokaklarda yürürken kendinizi zaman makinesiyle geçmişe gitmiş gibi hissediyorsunuz. (Birden fazla yan cümlecik vardır.)
- D) Eski Rum mimarisinin hâlâ yaşadığı Zeytinliköy’de bir Rum okulu ve az bir Rum nüfusu var. (İsim cümlesidir.)
- E) Toprak yolda ilerlerken doğal hayata bırakılmış onlarca oğlak ve keçiyi karşılaştım. (Kurallı fiil cümlesidir.)

23. Ben bir arkeolog olarak tarih öncesinden kalan insan kalıntılarını incelerim. Ancak yalnız insan bedeninin kalıntısını incelemekle yetinmeyip aynı zamanda insanın yaptıklarını, ürettiklerini ve kullandıklarını da inceleme alanı içinde sayarım. Kısaca ben, insanın ve insan gruplarının geride bıraktıklarını bulup inceleyerek onlar hakkında size bilgi sunarım. Biz genellikle antropoloji alanının tarihçileri sayılırız çünkü insanoğlunun geçmişini ve yaşama biçimini gözler önüne sermeye çalışırız. Ancak bu geçmiş, yazılı kaynakların ötesine ulaşip milyonlarca yıl öncesine uzanır. Eski insanların bıraktıkları üzerinde uzmanlaşarak sizlere kültürün gelişmesi, değişmesi ve birbiryle etkileşimi konusunda bilgi veririz.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girmez?

- A) Urartular Dönemi'nden kalma, hayvan motifleriyle süslenmiş testi
- B) İngiltere'de bulunan, Demir Çağı'ndan kalma insan iskeleti
- C) Birçok gizemi barındıran, 5000 yıl öncesine ait Mısır piramitleri
- D) Paleozoik zamanda Fransa'da dalgaların etkisiyle falezlerin kemer gibi oluşmasıyla ortaya çıkan Kaymaktaşlı Sahili
- E) Filistin'de bulunan, Roma Dönemi'ne ait, dili tam olarak çözülemeyen parşömenler

24. "Sus! Zira susmakta binlerce dil, binlerce beyan vardır." der Mevlana.

Aşağıdakilerden hangisi, Mevlana'nın bu sözüyle aynı doğrultudadır?

- A) Konuşması gerekenlerin genellikle sustuğu, susması gerekenlerin de çok konuştuğu zamanlarda sen doğru olduğuna inandığını söylemekten çekinmemelisin.
- B) Sessiz kalan her insanı, çok bildiğinden sustuğunu düşünerek kendini zor durumda bırakmamalısın.
- C) Belli ölçüler içinde olduğu sürece, sözlü veya yazılı olarak düşüncelerimizi açıklamaktan geri durmak doğru değildir.
- D) Yerinde ve zamanında konuşmayı önemserim ama bilmediğim konularda da ara sıra konuşmayı tercih ederim.
- E) Konuşarak kendini tam anlatamayabilirsin ama her dilde aynı anlama gelen susmayla karşındakine çok şeyler anlatabilirsin.

25. Dil aracılığıyla insanlar; uyum sağlamaya çalıştığı çevreye, yaşadığı yurda, mensubu olduğu ulusa ve onun kültürüne sıkı sıkıya bağlanmaktadır. Kültürün ortak kıldığı dil yapısına göre düşünmekte, iletişim kurmakta, davranışlar sergilemekte ve kendisine âdeta "dilden bir dünya" oluşturmaktadır. Bu dünyada, ----. Çünkü dil, içinde bulunduğu toplumsal kültürün ürünleriyle biçimlenen ve onların içinde işlevselliğini gösteren yapısıyla var olur.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) toplumsal yararlılık aramak, sanatın amacına ters olduğundan belli bir zaman sonra o topluma ait dilin gelişmesine de zarar verir
- B) toplumların dünya görüşlerinin kaynaklarına inmek asla mümkün değildir
- C) toplumların başta yaşam felsefeleri, gelenek ve görenekleri olmak üzere pek çok belirleyici özelliğin izine rastlanmaktadır
- D) yazarlar ve sanatçılar her zaman önde olmak zorunda değildir elbette
- E) doğal olarak dilin kişiden kişiye farklı biçimlerde kullanıldığını görürüz

26. Sanat, tam bir sabır ve sebat işidir. Sanatçı, eleştirilere açık olmalı; acımasızca yapılan eleştirilere bile boyun eğmemelidir. Durum böyleyken eleştirmenlere ıçerleyip sanatını durağanlaştıran hatta sanatına paydos diyen kişilerin sayısı da az değildir.

Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Araştırmacıların bu konuda zorlanması, herkes gibi beni de çok şaşırtmıştı.
- B) Başkalarının sıkıntılarını duyup hissetmek büyük bir erdemdir.
- C) Bu yolun yapılmasıyla mahallelilerin şikâyetleri biraz olsun azalmıştı.
- D) Eserleri değerlendirirken seçici olmaya çalışıyorum ama hiç kimsenin de gururunu incitmek istemiyorum.
- E) Duygularını saklayarak onun sözlerinden alındığını ona söylememekle hata ediyorsun.

27. Tespit edilebildiği kadarıyla zamanı gösteren alet olarak tanımlanan saat; güneş, kum, yağ ve su ile işleyen en ilkel şekliyle MÖ 3000’lerde Mezopotamya, Mısır, Hindistan ve Çin’de kullanılmıştır. Bu saatlerden en yaygın olanı ise güneş saatleridir. Bunların Akdeniz havzası, Mısır ve Mezopotamya gibi güneş ışığının bol görüldüğü orta kuşakta çıkıp geliştiği düşünülmektedir. Güneş saatleri, özel olarak hazırlanmış bir mil gölgesinin, güneşin görünen hareketlerine uygun olarak mermer, taş veya madeni bir zemin üzerindeki hareketlerine göre vakti tayin eden cihazlardır. Romalıların da güneş saati yaptığı bilinmektedir. Ancak bunların hiçbirisi, ibadetlerin vakitle sıkı sıkıya bağlı olduğu İslam dünyasına ait güneş saatleri kadar ayrıntılı ve hassas değildir.

Bu parçadan “saatler” ile ilgili olarak

- I. İlk örneklerinin de model olarak çeşitlilik gösterdiğine
- II. Güneş saati kullanımının, yaşanan coğrafya koşullarıyla ilintili olduğuna
- III. Müslümanlara ait güneş saatlerinin günümüze kadar ulaştığına
- IV. Güneşin hareketlerine göre zamanı ölçen saatlerin uygun koşulların oluşmadığı durumlarda işe yaramadığına

yargılarından hangileri ulaşamaz?

- A) I ve II B) II ve III C) Yalnız III
D) III ve IV E) Yalnız IV

28. (I) İnsanın bir markayla ilişkisi sadece o ürünü kullandığı zaman yaşadıklarından ibaret değildir. (II) Bilgi edinmek için internetten yaptığı araştırmalarla başlayan süreç; çağrı merkezi görevlileriyle konuşmalar, satın alma sırasında satıcıların tavırları ve satın alma yolculuğu sonunda yaşadıklarının toplamından oluşan bir deneyimdir. (III) Rekabetin gerisinde kalmamak için şirketlerin bu anların her birini incelemesi ve satın alma yolculuğunun her aşamasını müşteri için kolaylaştırması gerekir. (IV) Bunun için insanların motivasyonlarını, yapmak istediklerini anlayıp sonra da markayla ilişkiye girdiklerinde yaşadıkları zorlukları giderecek çözümler üretmesi lazımdır. (V) Bunlar göz önüne alındığında iyi bir müşteri deneyimi yaşatmak bir marka için çok kolay bir iş gibi görülmemelidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Müşteri ve marka arasındaki ilişki, bu deneyim anlarında yaşanan tüm adımları içerir.” cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

29. Gözlem tekniği son derece etkili bir veri toplama yolu olmasına rağmen bu yolla elde edilen bilgilerin güvenilirliğine gölge düşürebilecek çok sayıda etmen vardır. Gözlemci yanlılığı pek çok durumda en önemli zedeleyici unsur olarak karşımıza çıkar. Bugün görüntü kaydı alarak gözlem yapılması ve bu kayıtların bağımsız gözlemciler tarafından değerlendirilerek daha sonra puanlayıcılar arası güvenilirliğin incelenmesi, bu etmenlerin ortadan kaldırılmasına yardımcı olmaktadır. Bunun dışında, gözlemlerin değerlendirildiği araçların uygun ve yeterli olması da güvenilirliği artırır. Gözlemlerde dikkat edilmesi gereken önemli bir husus; gözlenen ortamın ve gözlem zamanının, ilgili işlevin ortaya çıkışını sağlayacak nitelikte olmasıdır.

Bu parçaya göre “veri toplamada kullanılan gözlem tekniği” ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mekân ve zaman seçiminin, doğru sonuçlara ulaşmada etkili olduğu
B) Gözlemcilerin taraflı davranabildiği
C) Görüntü kaydı yapılmasının bazı sakıncaları olduğu
D) Değerlendirme yapılırken kullanılan araçların işlevsel olması gerektiği
E) Toplanan verilerin güvenilirliğini zedeleyecek birçok unsurun var olduğu

30. İnsanın ana dili aslında ana yurdu. Başka bir ülkede suratınıza çarpan ilk poyraz buradan esiyor. O ülkenin dilini ne kadar iyi ve hatta aksanlı konuşursanız konuşun, dil dediğiniz sadece kelimeler bütünlüğü olarak görülmemeli. Geçmiş, gelenek, kültür kodları, eğlence anlayışı, hüzün, mutluluk... Hepsisi o dili dil yapıyor ve hangi ülkeye giderseniz gidin o dilin yabancıları olarak yenik başlıyorsunuz hayata.

Bu parçada anlatılanlardan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Toplumsal ilişkileri düzenleme, bir dilin en önemli işlevi-
dir.
B) İnsan, içinde doğduğu toplumun dilini ve değer yargılarını öğrenerek sosyalleşmektedir.
C) Yurt dışında yaşamının en önemli zorluğu, o ülkenin dilini bilmemektir.
D) Toplumun yaşam tarzı, kültürü, gelenek ve göreneklerini taşıyan dil, yalnızca bir iletişim aracı değildir.
E) Dil, geniş bir kavram dünyasını içerdiğinden dilin sağlıklı bir tanımını yapmak zordur.

31. Çocuğun gelişiminde aile çok önemli bir yere sahiptir ---- daha önemli bir yer vardır ki o da okul öncesi eğitim dönemidir. Bu dönemde anne ve baba, çocuğa ---- birçok sorumluluk ve görev yerine getirir. ---- çocuğun yaşamı, bu dönemde tamamen anne ve babanın sorumluluğundadır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) hatta - yönelik - Bu yüzden
B) ama - dair - Çünkü
C) fakat - karşı - Kesinlikle
D) belki de - rağmen - Üstelik
E) bilakis - göre - Oysaki

32. (I) ABD'nin Kaliforniya eyaletinde alınan bir mahkeme kararı satılan tüm kahvelere kanser uyarısı koyulmasını zorunlu hâle getirdi. (II) Kararın dayanağı kahvenin içeriğinde kanser etmeni olan akrilamid adlı bir bileşiğin bulunması. (III) Yetiştirildiği bölgenin iklim, çevre şartları ve toprak yapısı kahve çekirdeğinin tadını, aromasını ve içerdiği kafein miktarını değiştiriyor. (IV) Bu durum kahvenin yoğun olarak tüketildiği ABD'de tartışmalara neden oldu. (V) Ancak bazı kuruluşlar, örneğin Dünya Sağlık Örgütü (WHO) kahvenin özellikle de aşırıya kaçılmadan tüketilmesi durumunda güvenli bir gıda olduğu yönünde görüş bildirdi. (VI) Şimdiye kadar yapılan çeşitli bilimsel araştırmalar da bunu destekliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

33. Büyüledim ama büyüyemedim
Bir kısmım ermedi aynalara ve suya
Yüzümü gösterip kalbimi neden
Sakladıklarını öğrenemedim
Şaşkınım, cahilim ben bu dünyada

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Zarf-fiil
B) Birleşik fiil
C) Yer yön belirteci
D) Ünsüz yumuşaması
E) İşaret sıfatı

34. *Raşomon* filmi, insanoğlunun zaafı üzerine kurulmuş bir psikolojik dramdır. Filmde bir cinayet olayı anlatılır ve olayın mahkeme boyutunda sanık ve görgü tanıklarının ifadelerine başvurulur. Filmin mahkeme boyutunda aynı suç için dört çelişkili ama bir o kadar da inandırıcı ifadeler bulunmaktadır. Aslında herkes aynı suçu, kendi gerçeği ile mahkemede anlatmaktadır. Filmde insan doğasına yönelik dikkat çeken şu ifadeler yer almaktadır: "İnsanoğlu zayıftır, o yüzden yalan söyler. Hatta kendine bile!", "İnsanlar kötü şeyleri unutmak ve yalan da olsa iyi şeylere inanmak ister. Böylesi daha zahmetsizdir."

Bu parçada ele alınan filmin vermek istediği mesaj aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) İnsanın zamanla yaşadığı dünyaya karşı yabancılaşıp her şeyin kendi etrafında döndüğünü kabul ettiği
B) Benzer olayları farklı değerlendirmemizin kişisel farklılıklardan kaynaklandığı
C) Yalan söylemeyi bir alışkanlık hâline getirmenin doğruları görüp anlamayı engellediği
D) İnsanın çevresindeki gelişmelere karşı duyarsızlaşmasının çevresiyle olan ilişkilerinin düzeyiyle ilgili olduğu
E) İnsanların, şahit olduğu olayları içinde bulunduğu ruhsal durumdan dolayı farklı görüp ona inandığı

35. Benim eserlerimin merkezinde anlatmak vardır. Anlattığım olay, klasik anlamda sarsıcı bir sona doğru ilerler. Merak ve sürpriz öğelerine yaslanır. Anlattıklarımın okurun benzersiz bir tat alması birincil amacımdır. Bu nedenle, didaktizm içermeyen, okuru sıkmayan, yormayan açık ve yalın bir dil kullanmayı yeğlerim. Bireysel hayatımda yaşadığım acıların, sorunların hiçbirinin eserlerimi etkilemesine izin vermem. Çok nadir de olsa bunları anlattığım, kendimden söz ettiğim olur ama bunu da mizahi unsurlara yaslanarak kişi veya olayla alay etme yoluyla yaparım.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlamca yoğunluğu ve kapalılığı benimsemektedir.
B) Eserlerinde ortak yönler vardır.
C) Kimi zaman ironik bir anlatıma başvurabilmektedir.
D) Okurun bilgisini artırma amacı yoktur.
E) Özgünlüğü önemsemektedir.

36. - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Bu sanatçının eserlerinde doğrular, yanlışlar, iyiler, kötüler matematiksel ifadelerle belirlenir; yazar, her şeyi bilen, gören, bizim adımıza her yanlış, eksikliği tespit eden bir kişidir âdeta. (II) Eğitimi yönünün eserlerini biçimlendirdiğini kendisi de söyleşilerinde hep dile getirmiştir. (III) Bir anne gibi okuru eğitmeye, yönlendirmeye ve uyarmaya çalışır; sanırım onun için derinden değil, yüzeyden gider ve okuru duyguya değil alkışa, öfkeye çağırır. (IV) Yaratığı tipler, yaşayan, ete kemiğe bürünmüş kişilerden çok, bir amaca hizmet için oluşturulmuş, hemen hemen bütün ipleri yazarın elinde olan kukla kişilikleri andırır. (V) Estetik çaba, sanatın gerekleri, biçim ve kurgu ustalığı hep göz ardı edilir; zihin, verilecek mesaja ayarlı olduğu için, biçimsel kaygıları önemsemez gibidir. (VI) Metinlerin arkasında yazarın karaltısı kaybolmaz desem yeridir. (VII) Yazın anlayışından olsa gerek, yaşamın gerçekleri yansıtılırken sanatın gerçekleri hesaba katılmaz.

36. Bu parçada altı çizili sözle, yazarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Metinde okurun hayal dünyasını devindirecek boşluklara yer vermediği
- B) Anlattıklarını kendi yaşadıklarıyla ve tanıklıklarıyla sınırlandırdığı
- C) Olayın akışına sık sık müdahale ederek kendi dünya görüşünü eserine yansıttığı
- D) Varlığını hissettirerek okuru yönlendirme çabası içinde olduğu
- E) Olayları tek yönlü bir bakış açısıyla ele aldığı

37. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde anlamca kesinlik söz konusudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) III ve VII
- D) IV ve V
- E) VI ve VII

38. Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdaki nitelendirmelerden hangisi yapılabilir?

- A) Öngörülü
- B) İddialı
- C) Öğretici
- D) Meraklı
- E) Şüpheli

39. - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsan ve toplumla ilgili olayları konu alarak güldürürken düşündürür karikatürün, aynı zamanda eğitim dünyasına bakan yönleri vardır. Özellikle yabancı dil, sosyal bilgiler, tarih, coğrafya gibi derslerde karikatür iyi bir araç olarak değerlendirilme potansiyeli taşır. Ancak eğitimciler onu bugüne kadar pek kullanmamıştır. Bunun en önemli nedeni öğretmenin derse materyal bulamaması, çizim konusunda eğitim görmemesidir. İkinci nedeni karikatüre karşı takınılmış olan geleneksel güvensizlikte aramak gerekir. Kamuoyu karikatür çizen kişileri sanki bir konu ile alay eden, normal olayları gereksiz yere abartan kişiler olarak görmektedir. Okullarda resim derslerinde bile karikatür anlatılmaz. Değerlendirme kriterleri sınırlıdır. Karikatür çizilir, gülünür, anlaşılıyorsa üstünde durulmadan geçilir gidilir. Çok özel durumlarda okuyucular bu karikatürlere karşı tepki gösterirler. Bazen de dozu fazla olan karikatürler hedef aldığı kişiler tarafından dava edilir. “Dava” sözcüğü insanları tedirgin eden bir kavramdır. Bu nedenle eğitimciler öğrencileri karikatürle karşı karşıya getirmek istemez. Karikatür, öğrenciye zarar verecek bir yük gibi görünür.

39. I. Bazı derslerin karikatürle işlenmeye elverişli olmaması
II. Karikatürün ciddiyetten ve derinlikten yoksun bir alan olarak görülmesi
III. Eğitimcilerin karikatür alanında ön çalışma yapmak, hazırlıklı bulunmak konusunda zorluk çekmeleri

Bu parçaya göre, karikatürün eğitim dünyasında kullanılmasının nedenleri arasında yukarıdakilerden hangileri yoktur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

40. Bu parçadan karikatür ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ülkemizde çizilen ve yayımlanan karikatür sayısı azdır.
- B) Toplumun duygu ve düşüncelerini yansıtan ürünlere ihtiyaç vardır.
- C) Ölçünün kaçırıldığı durumlarda tepki çekebilmektedir.
- D) Çizilen eserlerin içerik ve üslup açısından zenginleştirilmesi gerekir.
- E) Espri düzeyi düşük olan örnekler önemsenmemektedir.

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

Deneme
1

1. Bu testte sırasıyla, Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Türklerde kağan olabilmek için Gök Tengri tarafından kut verilmiş bir aileye mensup olmak gerekirdi. Bu aileler belli olup Hunlarda Tu-ku, Kök Türklerde Aşina ve Uygurlarda Yağlakâr ailesidir. Tanrının iradesinin (kut) hangi hanedan üyesi üzerinde olduğu da ancak taht için yapılan bir mücadele sonucunda ortaya çıkmaktaydı.

Bu bilgilere bakılarak Türk töresi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ülkenin hanedanın malı sayıldığı
- B) Hükümlanlıkta dini gücün aranmadığı
- C) Sosyal devlet anlayışını öğütlediği
- D) Halka bazı demokratik haklar tanıdığı
- E) Kadınlara da hükümdarlık hakkı tanıdığı

2. Lozan Antlaşması'na göre, Türkiye'deki yabancı okullar, Türk kanunlarına ve diğer okulların bağlı oldukları tüzük ve yönetmelik hükümlerine uyacaklardı. Türk hükümeti bu okulların eğitim ve öğretimini düzenleyecekti.

Bu bilgiler Türkiye ile ilgili;

- I. iç işlerine karışılmasını engellediği,
- II. yabancı okulları denetim altına aldığı,
- III. eğitimde birliği amaçladığı

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Avusturya ordusu Macarların bağımsızlık isteğine tepki gösteren Rusya ile iş birliği yaparak 1849'da Macaristan'a girmiş, bağımsızlık hareketini kanlı şekilde bastırmıştır. Macar milliyetçilerinin bir kısmı Osmanlı ülkesine sığınmıştır. Yine bu sırada, Rusya'nın bastırdığı Lehistan İsyanı'ndan kaçan Lehler de Osmanlı Devleti'ne sığınmıştır. Bu mültecilerin Avusturya ve Rusya tarafından geri istenmesi ve Osmanlı Devleti'nin bu talebi reddetmesi ile "mülteciler sorunu" ortaya çıkmıştır.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Avusturya'nın, Fransız İhtilali fikirlerinin etkisi altında kaldığının
- B) Milliyetçilik fikrinin Avrupa'da yayıldığıının
- C) Avusturya ve Rusya hükümetlerinin azınlıklara baskı politikası uyguladığının
- D) Osmanlı Devleti'nin, Avusturya ve Rusya'ya karşı Avrupa'dan siyasi destek gördüğünün
- E) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki gelişmelere kayıtsız kalmadığının

4. Sümer şehir devletlerinin başında bulunan patesi veya ensi adı verilen kralların ülkeyi, tanrı adına yönettikleri görülmüştür.

Bu bilgilerden hareketle Sümerler ile ilgili;

- I. siyasi birliğin kurulamadığı,
- II. yöneticilerin egemenliklerini dinsel gücü kullanarak pekiştirdiği,
- III. çevre uygarlıklar üzerinde hakimiyet kurulduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Vakıf, kişilerin taşınır ya da taşınmaz mallarını toplum yararına ebedî olarak bağışlamasıdır. Osmanlı Devleti; köy ve şehirlerin imar edilmesini, dinî hizmetlerin sürdürülmesini ve sosyo-ekonomik hayatın canlanmasını vakıflar yoluyla sağlamıştır.

Vakıfların, Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki yararlardan hangisini sağladığı söylenemez?

- A) Toplumda sosyal dengenin sağlanması
- B) Askerî faaliyetlerin düzenli yürütülmesi
- C) Sosyal adaletin korunması
- D) Devlet, toplum ve fert ilişkisinin gelişmesi
- E) Sosyal barışın korunması

6. Koronavirüs salgınının başladığı günlerde büyükşehirlerde araç giriş-çıkışlarının sınırlandırılması, sokağa çıkma yasakları, sanayi faaliyetleri ve uçuşların durdurulması gibi önlemler hava kirliliğini önemli ölçüde azaltmıştır. Bu sayede;

- I. İstanbul'dan bakıldığında Uludağ görünür hale gelmiş,
- II. meteor yağmurları çıplak gözle izlenebilmiş,
- III. kloroflorokarbon gazlarının salınımının azalması nedeniyle ozon tabakası kendini büyük ölçüde yenilemiştir.

Bu durumların yaşandığı atmosfer katmanları, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II	III
A) Troposfer	Mezosfer	Stratosfer
B) Troposfer	Stratosfer	Mezosfer
C) Stratosfer	Troposfer	Mezosfer
D) Mezosfer	Stratosfer	Troposfer
E) Stratosfer	Mezosfer	Troposfer

7. Yeryüzü akarsular tarafından deniz ve okyanus seviyesine kadar aşındırılabilir. Taban seviyesi denilen bu duruma yaklaşan akarsu yatakları denge profili özelliği kazanır.

Buna göre, denge profiline ulaşmış akarsularla ilgili olarak;

- I. Yatak eğimi ve akış hızı azalmıştır.
- II. Akımında mevsimler arasındaki seviye farkı azalmıştır.
- III. Menderes (büklüm) oluşumları artmıştır.
- IV. Vadi tabanı derinleşmiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

8.

Yukarıdaki haritada farklı ölçütlere göre oluşturulan bölgelerle ilgili, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

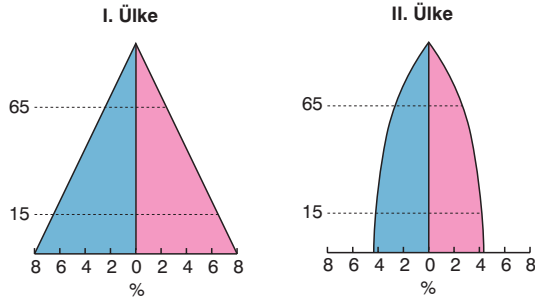
- A) Karayolları 3. Bölge ile GAP Bölgesi işlevsel bölgeye örnektir.
- B) Yoğun nüfuslu bölge, beşerî ölçütlere göre oluşturulmuştur.
- C) Turizm bölgesi, ekonomik faaliyetlerin niteliğinin değişmesine bağlı olarak başka bir bölgeye dönüşebilir.
- D) Plato bölgesinin sınırları kısa sürede değişim gösterebilir.
- E) GAP Bölgesi'nin sınırlarıyla idari sınırlar birebir örtüşmektedir.

9. Türkiye’de bazı yöreler gerek doğal özellikler gerekse yanlış arazi kullanımı sonucu belli afetler için önemli bir risk taşımaktadır.

Buna göre, aşağıdaki yörelerden hangisinin belirtilen afet için risk taşıma nedeni yanlış verilmiştir?

	Yöre	Afet türü	Nedeni
A)	Doğu Karadeniz	Heyelan	Yer şekillerinin dağlık olması
B)	Menteşe kıyıları	Orman yangını	Yazların kurak geçmesi
C)	Gediz Havzası	Deprem	Yer yapısının kırıklı olması
D)	Zonguldak çevresi	Sel ve taşkın	Bitki örtüsünün orman olması
E)	Hakkâri Yöresi	Çığ	Kar kalınlığının fazla olması

10. Aşağıda iki ülkenin nüfus piramitleri verilmiştir.

Piramitlerdeki bilgilere göre, bu ülkelerle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) I. ülkenin gelişmişlik düzeyi daha düşüktür.
 B) II. ülkede doğum ve ölüm oranları daha fazladır.
 C) II. ülkede nüfusun ikiye katlanma süresi daha uzundur.
 D) I. ülkede ortalama yaş daha düşüktür.
 E) I. ülkede genç nüfusa, II. ülkede ise yaşlı nüfusa yapılan yatırımların payı daha fazladır.

11. – “Başkalarını yenen kişi güçlüdür. Kendini yenen kişi ise kahramandır.” diyen Çinli düşünür Lao Tse,
 – “Sorgulanmayan hayat yaşamaya değmez.” diyen Yunanlı düşünür Sokrates ile
 – “İlim ilim bilmektir; ilim kendin bilmektir, sen kendini bilmezsen; ya nice okumaktır.” diyen Türk düşünür Yunus Emre’nin

bu görüşlerinin ortak yönü aşağıdakilerden hangisinin vurgulanmasıdır?

- A) Bilgeliğin, bilgiye ulaşmaktan daha değerli olduğu
 B) Davranışlar değişse de değerlerin değişmediği
 C) İnsanın her şeyi bilmesinin olanaksız olduğu
 D) Soyut olanın somut olandan daha önemli olduğu
 E) Asıl olanın kendini tanımak olduğu

12. Hobbes’un “Dev Gemi (Leviathan)” olarak nitelediği devlet, doğa durumundaki insanların bir araya gelerek kendi aralarında yaptıkları bir sözleşme ile oluşturulmuştur. İnsanlar bu sözleşme ile kendi sınırsız özgürlüklerine son vermişler ve bütün haklarını bir egemene, yani devlete devretmişlerdir. Böylelikle, doğa durumundan uygar toplum durumuna geçilmiştir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Devlet toplumsal uzlaşının bir ürünüdür.
 B) Devlet ile bireyler arasında karşılıklı çıkar ilişkisi vardır.
 C) İnsanların eşit yaşaması devlet ile olanaklıdır.
 D) İnsanın iyi olan doğası devlet tarafından bozulmuştur.
 E) Toplumsal yaşam imkanı devletin varlığına bağlıdır.

13. Allah mutlak irade ve kudret sahibidir. Dünyada olan her şey Allah'ın irade ve kudretiyle olur. Allah'tan başka hiç kimsenin gerçek anlamda iradesi yoktur. İlahi iradenin dediği mutlak gerçekleşir. Allah'ın mülkünde ancak O'nun dediği olur. Allah, zamanında olacağını bildiği şeylerin vaktinde meydana gelmesini diler. Her şey Allah'ın ezeli ilmi ve iradesi içinde meydana gelir. Bundan dolayı çizilmiş bir kader vardır. Her şey Allah'ın ilahi iradesiyle ve ol demesiyle meydana gelir. Allah mutlak ve gerçek irade sahibidir. O'nun iradesi yanında başka özgür irade yoktur.

Bu parçada ifade edilen görüşleri savunan İslam felsefesi ekolü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eşariyye B) Cebriye C) Maturidi
D) Mutezile E) İşrakilik

14. İnsanlar farklı kültürel koşullarda, farklı inançlarda olmalarına hatta farklı zamanlarda yaşamalarına rağmen yine de evrensel değerlere sahiptirler. Söz gelimi; cömertlik, cesaret, sabır, hoşgörü, özgürlük, çalışkan olmak gibi "iyi" olarak nitelediğimiz değerler ortaktır, evrenseldir. Peki bu değerler, tüm farklılıklarımıza rağmen nasıl oluyor da yine de ortaktır, evrenseldir? Bunun ancak bir tek mantıklı veya geçerli diyebileceğimiz cevabı vardır; o da bu değerlerin bize önceden verili olduğudur.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Dün iyi olan bir eylem bugün kötü olabilir.
B) Ahlaki değerler toplumdan topluma değişir.
C) Ahlaki değerler insan aklında doğuştan vardır.
D) Neyin iyi neyin kötü olduğu yaşantıyla öğrenilir.
E) İnsana faydalı olan her eylem şüphesiz iyidir.

15. Aydınlanma, Tanrı'nın insanın içine doğması, manevi bir kuruluş anlamına gelen dindeki kavramdan farklı bir nitelik taşır. Buna göre aydınlanma, insanın bir yandan kendini doğal bir varlık olarak benimserken, öte yandan insanlığın ancak insanın özüne, doğasına ve mantığına uygun, hümanist bir toplum düzeninde gerçekleştirilmesinin mümkün ve zorunlu olduğunu fark etmesi, giderek kendi yeteneklerinin bilincine varması anlamına gelir.

Buna göre, aydın bir insanın aşağıdakilerden hangisini red-detmesi beklenir?

- A) Rasyonel temelde düşünme
B) Kendi yazgısını belirleme
C) Yaşamını aklın ışığında kurma
D) Bir kılavuz önderliğinde hareket etme
E) Sorumlu ve etkin bir yurttaş olma

ÖZDEBİR YAYINLARI

16. - 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

16. • Allah'ın (c.c.) kullarından en öncelikli istediği şey olup, alemlerin Rabbinin razı olacağı biçimde inanmanın ve şirk-siz yaşamının adıdır.
• İlk peygamberden, son peygambere kadar tüm elçilerinin davet ettiği ortak inanış ve bu inanışın hayata yansımalarıdır.
• Hz. Âdem'den (r.a.) Hz. Muhammed'e (s.a.v.) kadar bütün peygamberler insanları yalnız Allah'a (c.c.) kulluk etmeye, O'ndan başka ilah tanımamaya çağırmıştır. Bu inanç, ilahi kitapların da özünü oluşturur.

Yukarıdaki bilgiler aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Kader B) Tasavvuf C) Tevekkül
D) Tevhit E) İhlas